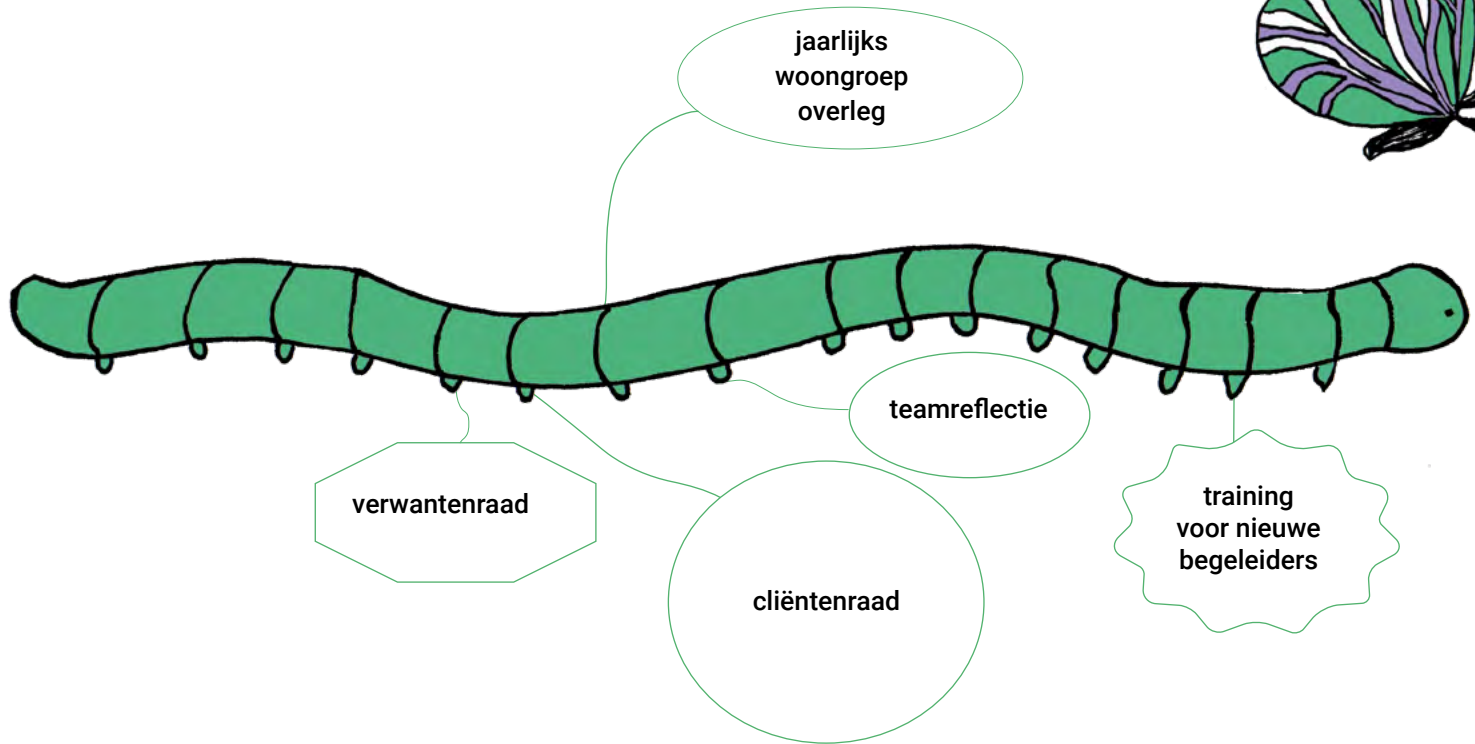

De weg van het implementeren

Wat zijn de suggesties voor implementatie in de praktijk?

De weg van het implementeren: hoe gaan we het samen anders organiseren?

Bij welke bestaande initiatieven kun je aansluiten?

Wat kun je anders inrichten?

Hoe krijgen zoveel mogelijk mensen hier toegang toe?

Hoe kan een naaste, iemand met een verstandelijke beperking of een begeleider hiermee aan de slag?

Suggesties voor implementatie voor en vanuit de praktijk

Kijk naar wat al **goed gaat** in de organisatie in vormgeven van gezamenlijke morele reflectie. Bijvoorbeeld het organiseren van een moreel beraad met naasten of met ervaringsdeskundigen. Waardeer die initiatieven en benut ze om de in gang gezette beweging te versterken.

Maak **creativiteit** standaard onderdeel van bestaande ethiek activiteiten. Pak de **weg van het anders doen** uit de waaier erbij voor inspiratie.

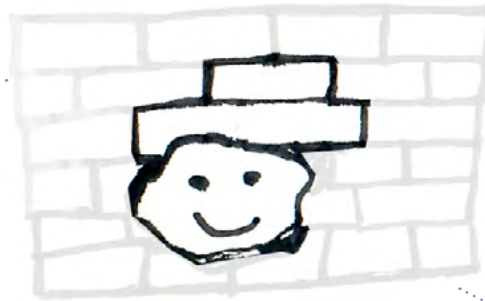
Benut de **expertise** van **cliëntenraden**, **Bureaus Medezeggenschap** of **verwantenraden** om samen met gespreksleiders moreel beraad mensen met een verstandelijke beperking en naasten op te leiden om ethiek activiteiten mee vorm te geven.

Informeer de **Raad van Bestuur** over de creativiteit die nodig is om het samen anders te gaan doen en vraag om probeerruimte en ruggensteun.

Je weg vinden door de protocollen

Een *oefen* moreel beraad

Een uitzonderingsprotocol
voor probeerruimte

*“Wij kennen de protocollen door en door
en weten daardoor ook wanneer we die los
kunnen laten en bijvoorbeeld
het menselijke voorop willen stellen”*

Suggesties voor implementatie

Breng in kaart wie de *ambassadeurs* of *fakkeldragers* zijn binnen de organisatie om de olievlek van gezamenlijke morele reflectie groter te maken. Denk aan gespreksleiders moreel beraad, teamcoaches, ervaringsdeskundigen, leden van een cliënten- of verwantenraad, geestelijk verzorgers, ethici en managers.

Zorg voor bekendheid van de resultaten van *In goeden doen* bij *Ethische Commissies, Platforms ethiek* en bespreek samen hoe de resultaten ingebed kunnen worden en wie daarin de regie neemt, bijvoorbeeld de ambassadeurs of fakkeldragers.

Experimenteer er op los en begin met de eerste stap! Oefen met meer inclusieve en ervaringsgerichte vormen van (ethische) dialoog met wie er maar voor open staat. Gebruik het campagnefilmpje van *In goeden doen* om mensen aan boord te krijgen.

Bekijk samen met het *Leercentrum*, afdeling *Scholing & Training* of de resultaten uit *In goeden doen* ingebed kunnen worden in *bestaande trainingen* (zoals Meervoudig kijken, Relatiegericht werken) en/of in Introductie en Inwerk trainingen voor nieuwe medewerkers.

Op *welke plekken komen mensen met een verstandelijke beperking, naasten en professionals al samen* binnen of buiten de organisatie? Benut die plekken om met elkaar de wens, behoefte of vraag concreet te maken voor meer gezamenlijkheid in morele reflectie. Wat willen jullie anders gaan doen? Wat is daarvoor nodig en van wie?

*Op welke plekken en momenten komen
cliënten, naasten en professionals samen?*

Hoe kunnen we deze momenten verdiepen?

Zijn er genoeg van deze momenten?

*"Ik word niet uitgenodigd voor de
overleggen die over mij gaan.
Ik hoor achteraf van mijn moeder of begeleider wat
er besloten is. Ik kan toch voor mijzelf praten?"*

Suggesties voor implementatie

'Samen doen we het anders' kan een thema zijn op de *jaarlijkse woning overleggen*. Sta stil bij de vraag hoe vormgegeven wordt aan meer *medezeggenschap* van mensen met een verstandelijke beperking en naasten en hoe de opbrengsten van *In goeden doen* daarbij gebruikt kunnen worden.

'Woont de client waar jij werkt of werk jij waar de client woont?' Sta met elkaar open voor reflectie en intervisie. Waar vinden bijvoorbeeld overleggen met naasten plaats? Komen naasten altijd naar de organisatie of kunnen professionals ook bij naasten afspreken?

Kijk of er *Kennisdagen, Themalunches, Inspiratie- of intervisie bijeenkomsten* georganiseerd (kunnen) worden om de resultaten van *In goeden doen* aan een breder gezelschap - in zorg, onderwijs of beroepsvereniging - bekend te maken. Betrek bij de voorbereiding en uitvoering ook mensen met een verstandelijke beperking (bijvoorbeeld van *STERKplaatsen* van de LFB) en naasten.

Betrek altijd *ervaringsdeskundigen met een verstandelijke beperking bij ethiek activiteiten*.

Reflecteer op goede redenen als je hiervan afwijkt. Sta stil bij de meerwaarde van ervaringsgerichte oefeningen in ethiek activiteiten.

Neem de resultaten van *In goeden doen* mee in het *onderwijs voor Sociaal Werkers*, de professionals van de toekomst. Implementeren begint ook in het onderwijs!

Maak een 5-wegen poster met QR code uit en hang deze op in de teamkamer, woning, afdeling, leslokaal etc om nieuwsgierigheid op te wekken voor gezamenlijke morele reflectie.